

Gjerdrum kommune
Kommuneplanens samfunnsdel
2018-2030
Vedtatt 30.05.2018

Innhold

1	GJERDRUM I 2030 – LIVSKVALITET FOR ALLE	4
1.1	Gjerdrumssamfunnet	4
	<i>Deltakelse og frivillighet</i>	4
	<i>Næring og arbeid</i>	4
	<i>Landskap og omgivelser</i>	4
1.2	Befolkningsprognoser	5
	<i>Befolkningssammensetning</i>	6
1.3	Planforutsetninger: Gjerdrum i 2030	6
1.4	Arealstrategi	6
1.5	Kvalitet i utbygging	7
2	OVERORDNET SAMFUNNSPERSPEKTIV	8
2.1	M1 Gjerdrum har plass til alle – ingen skal havne utenfor	8
	S1.1 Gi alle muligheter for mestring	8
	S1.2 Sørge for universell utforming	8
	S1.3 Stimulere til møteplasser som skaper tilhørighet	8
	S1.4 Tilby lavterskeltilbud på alle relevante områder	8
	S1.5 Forebygge utenforskap	8
2.2	M2 Innbyggere og næringsliv er stolte av Gjerdrum	8
	S2.1 Styrke Gjerdrums identitet	8
	S2.2 Skape attraktive og gode bo- og næringsmiljø	9
	S2.3 Bidra til god livskvalitet gjennom kommunale tjenester og fritidstilbud	9
2.3	M3 Gjerdrum er en grønn og bærekraftig kommune	9
	S3.1 Tilrettelegge for miljøvennlige transportalternativer	9
	S3.2 Stimulere grønne næringsinitiativer	9
	S3.3 Arbeide for utslippsreduksjon i tjenesteproduksjonen	9
	S3.4 Stille ambisiøse miljøkrav til utbyggere	9
2.4	M4 Gjerdrum har en god og effektiv arealdisponering	9
	S4.1 Videreføre satsing på sentrumsutvikling i Ask	9
	S4.2 Legge til rette for en differensiert og mangfoldig boligstruktur	10
	S4.3 Etablere en grense for framtidig utbygging	10
	S4.4 Ta vare på matjorda	10
	S4.5 Sikre arealer for ønsket næringsetablering	10
3	KOMMUNALE TJENESTER	12
3.1	M5 Felles innsats til innbyggernes beste	12
	S5.1 Vektlegge tverrfaglig samhandling og tjenesteinnovasjon	12
	S5.2 Avklare forventninger overfor innbyggere, frivillighet og næringsliv	12
	S5.3 Styrke samarbeidet med frivilligheten og næringslivet	12
3.2	M6 En god start i livet	12
		2

S6.1	Prioritere tidlig innsats og forebygging	12
S6.2	Gi gode forutsetninger for læring gjennom lek og trivsel	12
S6.3	Utnytte teknologiske løsninger for velferd, læring og kommunikasjon	12
S6.4	Styrke barns medvirkning og deltakelse	13
3.3	M7 Gode tjenester for dem som trenger det	13
S7.1	Prioritere forebygging i et livsløpsperspektiv	13
S7.2	Utnytte velferdsteknologi	13
S7.3	Tilrettelegge for godt samarbeid med familier og pårørende	13
S7.4	Planlegge for framtidsetta og bærekraftige tjenester	13
4	ORGANISASJON	15
4.1	M8 Gjerdrum har bærekraftig kommuneøkonomi	15
S8.1	Gjøre klare prioriteringer	15
S8.2	Sikre bærekraftig investeringsnivå	15
S8.3	Arbeide med effektivisering	15
S8.4	Faktabasert ledelse og styring	15
4.2	M9 Gjerdrum er en god og attraktiv arbeidsplass	15
S9.1	Rekruttere og stimulere til gode fagmiljø	15
S9.2	Vektlegge godt og inkluderende arbeidsmiljø	16
S9.3	Etablere gode ansattevilkår	16
S9.4	Drive systematisk kompetanseutvikling	16
4.3	M10 Gjerdrum er en digital kommune	16
S10.1	Ruste kommunen til å utnytte ny teknologi innenfor alle tjenesteområder	16
S10.2	Delta aktivt i digitaliserings- og teknologiprojekter	16
S10.3	Realisere fordeler med ny teknologi	16
S10.4	Sikre oppdaterte digitale kommunikasjonsplattformer	16

1 Gjerdrum i 2030 – Livskvalitet for alle

Kommunen har gjennom prosessen bak denne planen også arbeidet fram en ny visjon for kommunen: **Livskvalitet for alle**. Dette skal vi forsøke å strekke oss etter i den perioden denne planen gjelder.

1.1 Gjerdrumssamfunnet

Gjerdrum har mange sterke kvaliteter som det er viktig å holde fast ved og videreutvikle i årene framover, for at vi skal nå visjonen om å skape en livskvalitet for alle.

Deltakelse og frivillighet

Et av de mest karakteristiske særpregene er høy grad av frivillighet og deltakelse, som blant annet viser seg i den store lag- og foreningsaktiviteten i bygda. Dette innebærer et rikt og mangfoldig tilbud til barn og unge, men også flere muligheter for organisert fellesskap og aktivitet for voksne og eldre. Mange i Gjerdrum er aktivt engasjert i ulike aktiviteter. Samtidig kan dette også innebære noen utfordringer, blant annet knyttet til utenforskap. En del aktiviteter er kostbare å delta i, og det er ikke en selvfølge for alle å kunne betale høye avgifter for deltakelse og utstyr. I Gjerdrum henger dette også sammen med at befolkningen generelt har et høyt inntektsnivå, noe som gjør de som har minst spesielt utsatt. Det er en viktig oppgave både for kommunen og for frivilligheten å ivareta behovene til de svakeste og sørge for innenforskap og muligheter for mestring.

En annen side av frivilligheten er dugnadsinnsatsen som legges ned. Mange dugnadstimer investeres for at barn og unge skal kunne utfolde seg sportslig og kulturelt, men flere av bygdas landemerker er også resultat av dugnadsinnsats. Likevel forteller stemmer i Gjerdrumssamfunnet at det er blitt vanskeligere å få folk til å stille opp på slike aktiviteter. Dette er en utvikling som ikke er særpregert for Gjerdrum, men som vil kunne ramme Gjerdrum spesielt hardt siden samfunnet er preget av en rik og stor frivillighet. Det er et felles ansvar å arbeide for at det å gjøre en innsats for fellesskapet ikke oppleves som en belastning, men snarere som en berikelse, slik at Gjerdrum også i 2030 kan bli karakterisert som et samfunn med høy grad av frivillighet og deltakelse.

Næring og arbeid

En mulig forklaring på at det er vanskeligere enn før å få folk til å stille opp på dugnader kan være tidsbruken. Gjerdrum er en utpreget pendlerkommune, og mange bruker lang tid på å komme seg til og fra arbeid. Dette kan være en utfordring både på samfunnsnivå og på personlig nivå for dem det gjelder. En av Gjerdrums styrker er plasseringen, sentralt mellom store arbeidsmarkeder på nedre og øvre Romerike rundt hovedstaden og Gardermoen. Det skal mye til at Gjerdrum kan ta opp kampen med disse arbeidsmarkedene. Samtidig er det en målsetning for kommunen og for næringslivet å bidra til å skape flere arbeidsplasser lokalt. Sammen med en styrking av kollektivtilbudet, er dette også av avgjørende betydning for belastningen på vegnettet gjennom Gjerdrum, med økende befolkning både i kommunen og i tilgrensende kommuner som benytter gjennomfartsårene i kommunen.

Samtidig ser vi kime til en positiv utvikling i Ask sentrum. 2017 er det året med desidert flest nyetableringer for handel og service i Ask på lenge. Det vil være en viktig oppgave og et felles ansvar å jobbe for å beholde disse bedriftene i Ask, slik at det kan utvikle seg et større miljø blant handel- og servicenæringen i kommunen, og vi kan minimere handelslekkasjen til andre og større tettsteder i regionen.

Landskap og omgivelser

En annen viktig kvalitet i Gjerdrum, som blir satt stor pris på av innbyggerne, er nærheten til natur- og friluftsmuligheter og til åpne jordbrukslandskap. Denne kombinasjonen av muligheter for aktivitet og bevegelse i skogen, og åpenheten som jordene skaper er svært viktig å bevare også i framtiden, slik at Gjerdrum kan tilby noe av den samme attraktiviteten selv med en økende befolkning.

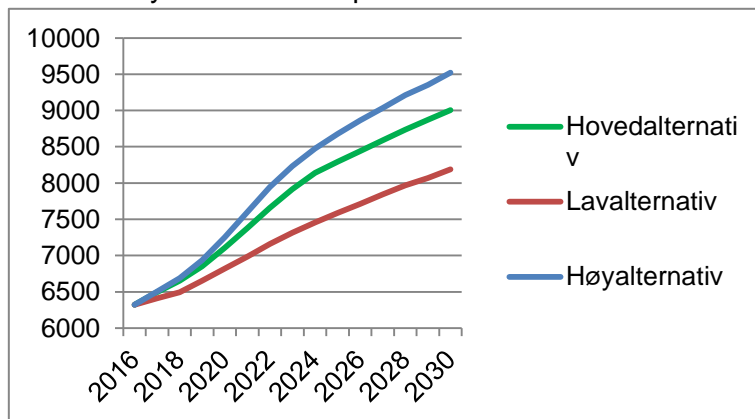
Slike kvaliteter er av stor viktighet for de som bor her. Ved siden av å ta vare på disse områdene, og legge til rette for fortsatt jordbruksdrift i kommunen, er det også en viktig oppgave å sørge for at miljøene rundt

boligene blir så gode og attraktive som mulig, med tilrettelegging for sikker trafikkavvikling, samt arealer nok til fysisk utfoldelse og sosiale møter. Gode møteplasser og grøntarealer er også viktig i sentrum, og her legger sentrumsplanen for Ask gode føringer for en utvikling i positiv retning. Muligheter for uorganisert og tilfeldig sosialt samvær bidrar til å skape tilhørighet og fellesskap, og kan slik også bidra til økt samfunnsdeltakelse.

1.2 Befolkningsprognoser

Et sentralt element for hvordan Gjerdrum vil se ut i 2030, er hvor mange personer som bor i kommunen. Per 1.1.2017 var vi 6546 innbyggere i Gjerdrum, og veksten i løpet av 2016 var historisk høy, med 3,5 %. Det er ikke sannsynlig at en tilsvarende vekst vil fortsette i årene som kommer, men vi kan likevel forvente en betydelig økning i folketall de neste 12 årene. Akershus fylkeskommune presenterer tre alternative befolkningsprognoser for Gjerdrum.

Hovedalternativet tilsier at Gjerdrum har rundt 9 000 innbyggere i 2030, noe som innebærer en gjennomsnittlig årlig vekst på rundt 2,8 %. Høyalternativet ender på rundt 9 500 innbyggere, og lavalternativet ender på rundt 8 200 innbyggere. Disse prognosene tar utgangspunkt i fødsels- og dødsrater samt flytting, i tillegg til å ta høyde for planlagt utbygging i kommunen.

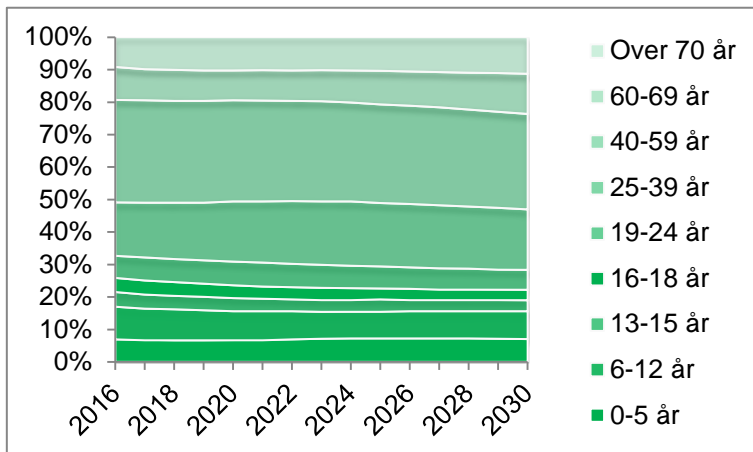

Figur 1: Befolkningsprognoser for Gjerdrum kommune 2016-2030 (Kilde: Akershus fylkeskommune statistikkbank)

Gjerdrum er, i likhet med kommunene på Romerike generelt, i en heldig situasjon sammenlignet med mange andre kommuner i Norge. Fordi det anses som attraktivt å bosette seg her, kan vi til en viss grad styre befolkningsutviklingen gjennom byggeaktiviteten. Befolkningsøkningen har de siste årene hatt stor sammenheng med hvor mange nye boliger som har vært bygd, og det er liten grunn til å tro at dette vil endre seg i de kommende årene. Etter vedtak av områderegulering for Ask sentrum i 2015 opplever kommunen stor interesse fra utbyggere, og dette vises i grafen over ved at kurven stiger hurtigere fra år 2019-2023, enn senere i perioden. Kommunestyret ønsker en målsetting om maksimalt 2,5% i gjennomsnittlig vekst i perioden.

Befolknings sammensetning

Et annet spørsmål er befolknings sammensetningen. Det er stort fokus nasjonalt på den kommende eldrebølgen. På landsbasis anslås befolkningen over 67 år til å utgjøre 15 % i 2030. For Gjerdrums del viser prognosene at befolkningen over 70 år relativt sett bare kommer til å øke marginalt, fra 9 % i dag til 11 % i 2030. Gruppen 60-69 år har også 2 % økning i samme periode, fra 10 % til 12 %. Størst nedgang finner vi i gruppen 40-59 år, som går ned fra 32 % til 29 %. I rene tall, hvor vi tar hensyn til antatt folkevekst, betyr dette at antallet eldre over 70 år vil øke fra rundt 650 i 2017 til litt over 1000 i 2030, mens folketallet i gruppen 40-59 år vil øke fra rundt 2050 personer i 2017 til rundt 2650 i 2030.

Dersom vi ser på gruppen over 80 år, blir imidlertid eldrebølgen noe tydeligere også i Gjerdrum. Andelen eldre over 80 år vil øke fra 3 % i dag til 5 % i 2030. I faktiske tall betyr dette en dobling av antall eldre, fra litt over 200 personer i dag, til litt over 400 personer i 2030. Gruppen av personer i alderen 70-79 år vil på den annen side holde seg stabilt på 7 % hele perioden.

Figur 2: Utvikling i befolknings sammensetning for Gjerdrum 2016-2030 basert på hovedalternativet (Kilde: Akershus fylkeskommunes statistikkbank)

1.3 Planforutsetninger: Gjerdrum i 2030

Gjennomgangen viser at vi kan beregne å være rundt 9 000 innbyggere i 2030. Vi er ikke blant de kommunene som blir hardest rammet av eldrebølgen, men også her vil andelen eldre øke. Sammen med betydelige sosiale forskjeller, fremhever dette viktigheten av å få til gode samarbeid mellom kommunen, næringslivet og frivilligheten for å forebygge utenforskap og tidlig aldring. Betydningen av å få delta i meningsfull aktivitet, innenfor og utenfor arbeidslivet, er avgjørende for å ha god livskvalitet.

Et siste spørsmål som forblir ubesvart ennå en stund er spørsmålet om kommunesammenslåing. Selv om Gjerdrum ikke ble vedtatt sammenslått i første runde i Stortinget, er det usikkert om den kommende stortingsperioden vil føre med seg nye runder med vedtak, og hva disse eventuelt vil medføre av konsekvenser for Gjerdrums del.

Uavhengig av dette, er det imidlertid ønskelig og viktig at vi fortsetter å videreutvikle Gjerdrum som samfunn og kommune til det beste for innbyggerne som bor her, slik at vi også i 2030 oppleves som et attraktivt sted å bo.

1.4 Arealstrategi

Arealstrategi og utbyggingsstrategi for kommuneplanen 2018-2035:

Kriterier for bruk av arealer og for vurdering av nye arealinnspill:

1. Gjerdrum kommune vil styre boligbyggingen mot Ask sentrum og kollektivaksen primært langs åskanten med gangavstand til kollektivtilbud.
2. For øvrig skal boligbyggingen i resten av kommunen begrenses.
3. Ny boligbygging skal sikre en god utnyttelse av etablert sosial og teknisk infrastruktur.
4. Nye boligområder skal ha trygge og korte forbindelseslinjer for myke trafikanter mot Ask sentrum og kollektivtilbud.
5. Publikumsrettet næring forutsettes i hovedsak lokalisert til Ask sentrum.

6. Utbygging i og rundt Ask sentrum skal ha høy utnyttelsesgrad. Parkering skal som hovedregel ligge under bakkeplan.
7. Gjerdrum kommune har en streng holdning til omdisponering av dyrka mark. Netto jordbruksareal og tilgang til god matjord skal vektlegges i planleggingen.
8. Arealekstensive næringer med lav publikumsretting lokaliseres i hovedsak til nytt næringsområde på Gauterud/Flatner.
9. Det forutsettes lokal overvannshåndtering ved all utbygging.

1.5 Kvalitet i utbygging

Overordnede føringer for vurdering av utbyggingsprosjekter

1. Utbygging i Ask sentrum skal skje i henhold til kommunens estetiske veileder.
2. Bebyggelse utenfor Ask sentrum skal støtte opp om etablerte kvaliteter i området.
3. Publikum skal sikres tilgang til attraktive uterom.
4. Næringsvirksomhet skal være rettet mot gateplan og ha attraktive fasader.
5. Utbygging skal skje på en miljøvennlig måte med krav om minst passivhus standard.
6. Utbygging skal skje ved bruk av miljøvennlige byggematerialer.
7. Ved utbygging av boliger skal alle parkeringsplasser legges til rette for lading av elbil. I tillegg skal det legges til rette for et antall ladepunkter ved publikumsrettet næringsvirksomhet.

2 Overordnet samfunnsperspektiv

På overordnet samfunnsnivå har vi noen sentrale utfordringer. Eksempler på slike utfordringer er klima, miljø og folkehelse. For å oppnå en god folkehelse i befolkningen er det viktig både å holde fokus på samfunnsnivået og på det enkelte individ som har behov for tilrettelegging og mestring. Alle disse områdene krever innsats på tvers av sektorer i samfunnet, og i målene og strategiene innenfor Overordnet samfunnsperspektiv er det mange eksempler på at kommunen må samarbeide med privat næringsliv og frivilligheten i Gjerdrum for å kunne nå målene.

2.1 M1 Gjerdrum har plass til alle – ingen skal havne utenfor

I samfunn med samhold og gjensidig tillit finner vi mindre fysiske og psykiske helseproblemer. I likhet med mange andre steder, har det også i Gjerdrum vært økende fokus på å hindre utenforskap de siste årene. Det er en stor felles samfunnsoppgave å sørge for at alle opplever å høre til. Dette har stor betydning for folkehelsen og inntegning av store samfunnsutfordringer med tidlig frafall i arbeidslivet.

S1.1 Gi alle muligheter for mestring

Mestring er svært sentralt for å oppleve livskvalitet. Det er viktig å gi muligheter for mestring, basert på alles ulike forutsetninger. Mestring kan finne sted på ulike arenaer, hjemme, på jobb og i samfunnet for øvrig. Det kan skje på egne vegne, ved at man krysser egne grenser, eller at man opplever å gjøre noe godt for noen andre.

S1.2 Sørge for universell utforming

Samfunnet inneholder individer med mange forskjellige funksjonsnivåer, knyttet til både førlighet, hørsel og syn. Universell utforming hjelper personer med nedsatt funksjonsevne på ulike måter å komme seg fram og å orientere seg i samfunnet. Dette er viktig for å kunne delta på linje med innbyggerne for øvrig.

S1.3 Stimulere til møteplasser som skaper tilhørighet

Sosiale møteplasser kan oppmuntre til at folk treffes og knytter kontakt. Å tilrettelegge for slike møteplasser kan styrke sosiale nettverk, og fremme helse og forebygge sykdom. Tilhørigheten til nærmiljøet kan også styrkes av trygge uteområder og uformelle møteplasser som frister til opphold og sosial kontakt.

S1.4 Tilby lavterskeltilbud på alle relevante områder

Lavterskeltilbud kan fange opp ulike former for problemer på et tidlig stadium, før de rekker å vokse seg større og vanskeligere. Lavterskeltilbud er tilbud som innbyggerne selv kan komme i kontakt med og som ikke krever involvering eller henvisning fra andre enn den det gjelder.

S1.5 Forebygge utenforskap

På grunn av et generelt høyt inntektsnivå blant våre innbyggere, er utfordringen med ulikhet større i Gjerdrum enn i våre nabokommuner. Dette gjør dem som havner nederst på inntektsstatistikken mer sårbare for å havne utenfor, og det er viktig å legge til rette for at disse også får ta del i samfunnet vårt. Dette er en oppgave som må løses i samarbeid mellom kommunen, næringslivet og ikke minst frivilligheten.

2.2 M2 Innbyggere og næringsliv er stolte av Gjerdrum

I Gjerdrum ligger det godt til rette for at vi skal kunne nyte godt av et fellesskap gjennom en felles stedsidentitet. Det er et mål for kommunen at alle som bor og jobber i Gjerdrum skal være stolte av kommunen og stedet. Stolte innbyggere «framsnakker» gjerne bostedet sitt, og på den måten kan vi sørge for at Gjerdrum oppleves som et attraktivt sted både for dem som bor og jobber her i dag og for dem som vurderer om de skal etablere seg her.

S2.1 Styrke Gjerdrums identitet

Gjerdrum kommune gjennomførte vinteren 2017 en innbyggerundersøkelse for å finne ut hva som oppleves som Gjerdrums beste sider. Ved å bygge videre på disse kvalitetene, kan vi skape en bedre kommune, samtidig som vi får en tydeligere profil sammenlignet med våre nabokommuner.

S2.2 Skape attraktive og gode bo- og næringsmiljø

Attraktive nærmiljøer både for innbyggere og for arbeidende er viktig for trivsel og for å oppleve livskvalitet. De mest attraktive nærmiljøene består av en god kombinasjon av fysiske og sosiale elementer, som bidrar til å skape trivsel i hverdagen. Estetisk helhet, grønne områder, og friarealer er sentrale elementer, i tillegg til opplevelse av at miljøene er trygge og inkluderende.

S2.3 Bidra til god livskvalitet gjennom kommunale tjenester og fritidstilbud

Kommunen møter mange av sine innbyggere direkte eller indirekte hver dag gjennom tjenestetilbudet vårt. Sammen med mulighetene for morsomme og meningsfulle aktiviteter på ettermiddagstid og i helgene, er dette med på å legge viktige premisser for hvordan det oppleves å leve i Gjerdrum.

2.3 M3 Gjerdrum er en grønn og bærekraftig kommune

En av vår tids største oppgaver i globalt perspektiv er å redusere klimaendringer og miljøutfordringer. Her er det viktig at Gjerdrum også gjør sin del av oppgaven. Dette innebærer både å tenke på forbruk og miljø som en del av kommunal virksomhet, men også å stille krav og legge til rette for miljøvennlige valg for innbyggere og næringsdrivende. På den måten kan vi bidra til at nye generasjoner også får like stor glede av Gjerdrum som vi har i dag.

S3.1 Tilrettelegge for miljøvennlige transportalternativer

Ved fortetting i og rundt Ask, samt i boligområdene i åsen, vil det være gode muligheter for å legge til rette for alternative transportformer enn bil. Dette er sentralt både for at Gjerdrum skal kunne vokse, for miljøet og for folkehelsen. Særlig i tilknytning til skolene vil det være lurt å legge til rette for trygge gang- og sykkelruter, slik at gjerdrumssokninger kan innarbeide gode vaner fra tidlig i livet.

S3.2 Stimulere grønne næringsinitiativer

Grønn omstilling av norsk næringsliv har vært et nasjonalt satsningsområde i flere år. I Gjerdrum har vi flere store utslippsgenererende næringer, hvor det allerede i dag finnes flere muligheter for tiltak i retning av bedre klimaløsninger, og disse mulighetene vil trolig bli flere i årene som kommer.

S3.3 Arbeide for utslippsreduksjon i tjenesteproduksjonen

Kommunal sektor har også selv et ansvar for å bidra til å redusere miljøutfordringene. Her er utslippsreduksjon gjennom miljøvennlige transportmidler og klimavennlige varmekilder sentrale elementer. I tillegg kan vi alle gjøre en innsats ved å redusere papirforbruket til et minimum og bruke miljøvennlige produkter.

S3.4 Stille ambisiøse miljøkrav til utbyggere

Gjerdrum ses på som et attraktivt sted for mange som skal etablere seg, og derfor opplever vi også økende interesse fra utbyggere. Uten at vi tenker over det, står bygg for en stor del av totale klimautslipp, og for å imøtegå denne utfordringen er det viktig at kommunen stiller krav til utbyggere for å bygge klimavennlige hus.

2.4 M4 Gjerdrum har en god og effektiv arealdisponering

Selv om Gjerdrum har store arealer, har alle arealer ulike funksjoner, som til sammen danner helheten av Gjerdrum. Hvordan vi fordeler arealene våre, mellom viktige funksjoner som bolig, landbruk, næring og sentrum, er med på å legge viktige premisser for samfunnsutviklingen. Samtidig er arealdisponeringen også et viktig tiltak for å bidra til å redusere klimaendringer og miljøutfordringer.

S4.1 Videreføre satsing på sentrumsutvikling i Ask

Områderegulering for Ask sentrum ble vedtatt i 2015, og legger godt til rette for en helhetlig sentrumsutvikling i Ask, med vekt på positive fellestiltak som oppvekstjorde, grøntdrag og park. Planen inneholder også ambisjon om en økning av næringsarealer i sentrum og mer effektiv trafikkavvikling gjennom Ask. Spørsmål om parkering i sentrum er et vesentlig punkt i sammenheng med sentrumsutvikling.

S4.2 Legge til rette for en differensiert og mangfoldig boligstruktur

Sentrumsplanen inneholder en betydelig boligreserve i kommunen, men det er også behov for en mer differensiert boligstruktur enn mindre leiligheter og tett småhusbebyggelse. Langs åskanten har Gjerdrum arealer som verken truer landbruket eller marka, og her ligger det godt til rette for mer tradisjonelle eneboliger, med samme forutsetninger for kollektivdekning som i sentrum.

S4.3 Etablere en grense for framtidig utbygging

Det er et regionalt mål at 80 % av boligveksten skal skje innenfor en radius på 1 km fra sentrum for å stimulere til gode transportvaner og gjøre det enklere å bruke kollektivtransport. I Gjerdrum legger Områderegulering for Ask godt til rette for dette. I Ask er det naturlig å bruke det kommende oppvekstjordnet som midtpunkt i sentrum, fordi er den største trafikkgeneratoren i sentrum og fordi det er av stor betydning å lære gode transportvaner fra tidlig i livet

S4.4 Ta vare på matjorda

Gjerdrum er en viktig landbrukskommune, og landbruksområdene er også en sentral del av identiteten til Gjerdrum. Flere sentrumsnære landbruksområder er allerede satt av til sentrumsutvikling gjennom Områderegulering for Ask sentrum, og det er derfor av stor betydning å bevare resterende arealer for matproduksjon, vurdere nydyrking som erstatning for arealer for matproduksjon og ta vare på matjorda der jordbruksareal brukes til boligbygging.

S4.5 Sikre arealer for ønsket næringsetablering

For å oppnå en helhetlig samfunnsutvikling er det viktig å sikre arealer til ulike formål. Gjerdrum opplever interesse blant næringsdrivende for å etablere seg i kommunen, og det er et sentralt kommunalt ansvar å legge til rette for at dette kan skje. Ved næringsetablering, er det også viktig å legge vekt på rett virksomhet på rett sted, etter ABCD-prinsippet.

Livskvalitet for alle

Overordnet samfunnsperspektiv

M1

Gjerdrum har plass til alle – ingen skal havne utenfor

M2

Innbyggere og næringsliv er stolte av Gjerdrum

M3

Gjerdrum er en grønn og bærekraftig kommune

M4

Gjerdrum har en god og effektiv areal-disponering

S1.1 Gi alle muligheter for mestring

S1.2 Sørge for universell utforming

S1.3 Stimulere til møteplasser som skaper tilhørighet

S1.4 Tilby lavterskel tilbud på alle relevante områder

S1.5 Forebygge utenforskap

S2.1 Styrke Gjerdrums identitet

S2.2 Skape attraktive og gode bo- og næringsmiljø

S2.3 Bidra til god livskvalitet gjennom kommunale tjenester og fritidstilbud

S3.1 Tilrettelegge for miljøvennlige transportalternativer

S3.2 Stimulere grønne nærings-initiativer

S3.3 Arbeide for utslippsreduksjon i kommunen og i tjenesteproduksjonen

S3.4 Stille ambisiøse miljøkrav til utbyggere

S4.1 Videreføre satsing på sentrumsutvikling i Ask

S4.2 Legge til rette for boligutvikling i sentrum og langs åssiden

S4.3 Etablere en grense for framtidig utbygging

S4.4 Ta vare på matjorda

S4.5 Sikre arealer for ønsket nærings-etablering

3 Kommunale tjenester

Det kommunale tjenestetilbudet utgjør kjernen av den kommunale virksomheten, og de viktigste møteplassene mellom kommunen og innbyggerne. Det er kun en liten andel av befolkningen som ikke daglig er i kontakt med kommunale tjenester, enten selv eller gjennom familiemedlemmer. Dette gjør disse tjenestene, uansett om det gjelder opplæring, helse, alderdom, kultur eller noe annet, til arenaer hvor kommunen har de beste mulighetene og de viktigste oppgavene knyttet til å bidra til livskvalitet for den enkelte innbygger.

3.1 M5 Felles innsats til innbyggernes beste

Kommunen er delt inn i virksomheter og ansvarsområder som ikke nødvendigvis har like tydelige skillelinjer i hverdagen til folk flest, som internt i kommuneorganisasjonen. For å løse praktiske utfordringer er det viktig med samarbeid på tvers av organisatoriske skillelinjer, og at vi jobber sammen om å møte innbyggerne våre på best mulig måte, slik at de opplever kommunen som en sømløs aktør.

S5.1 Vektlegge tverrfaglig samhandling og tjenesteinnovasjon

Tverrfaglig samhandling er et viktig virkemiddel for å få til en enhetlig tilnærming mellom kommunen og de som bruker våre tjenester. God kommunikasjon og samhandling mellom virksomheter er også avgjørende for at de som trenger det får hjelp så tidlig som mulig. På denne måten vil Gjerdrum framstå som en framoverlent tjenestetilbyder.

S5.2 Avklare forventninger overfor innbyggere, frivillighet og næringsliv

I tråd med trender i samfunnet for øvrig, opplever kommunen en stadig økende krav til hva våre tjenester skal inneholde. Det er viktig å ha tydelig kommunikasjon fra kommunen på hva innbyggere kan forvente av det kommunale tjenestetilbudet, slik at vi kan forebygge og motvirke misnøye og mistillit til kommunen.

S5.3 Styrke samarbeidet med frivilligheten og næringslivet

Kommunalt samarbeid med frivilligheten og næringslivet er ikke nytt i Gjerdrum, men vi ser at dette er områder hvor det er potensial for videreutvikling. Slikt samarbeid forbedrer tjenestetilbudet, og gjør overgangen mellom ulike sektorer i samfunnet mer glidende. Dette hjelper til å få et godt omdømme og et positivt utbytte for alle parter.

3.2 M6 En god start i livet

I tidlige leveår tilbringer mange mye tid i institusjoner, og flere tjenester er lagt opp for ekstra tett oppfølging av barn. Dette gjør at kommunen har et særlig ansvar for å ivareta interessene til de yngste i samfunnet. I tjenestene som barnet møter er det viktig å legge premissene for gode vaner, og for at alle skal være best mulig rustet for å klare seg gjennom livet.

S6.1 Prioritere tidlig innsats og forebygging

Tidlig innsats handler om at barna skal få den hjelp og støtte de har behov for, med en gang behovet oppstår. Dette krever god kommunikasjon mellom forskjellige parter som har et ansvar for barnets beste. På denne måten kan vi unngå ettervirkninger som har negative konsekvenser for individet og for samfunnet senere i livet.

S6.2 Gi gode forutsetninger for læring gjennom lek og trivsel

Barn som trives og som er i lek har åpne sanser og nysgjerrighet, som gjør dem mottakelige for ny kunnskap. Medarbeidere som møter barn i opplærings situasjoner har derfor et særlig ansvar for å legge til rette for at læring under slike forutsetninger kan finne sted.

S6.3 Utnytte teknologiske løsninger for velferd, læring og kommunikasjon

De yngste innbyggerne våre er blant de som er mest oppdatert på digitale plattformer og ny teknologi. Dette stiller krav til de kommunale tjenestene rettet mot denne gruppen, slik at tjenestene oppleves som

oppdaterte av primærbrukerne. I mange tilfeller kan også teknologiske løsninger bidra til å effektivisere tjenestetilbudet.

S6.4 Styrke barns medvirkning og deltakelse

Barns innflytelse i eget liv fremheves som svært sentralt i FNs barnekonvensjon, og Gjerdrum har et ansvar for å følge opp dette overfor våre innbyggere. Ved å legge til rette for at barn får si sin mening i alle saker som angår dem, får vi et samfunn som er bedre tilpasset barn, og samtidig legger vi grunnlaget for framtidens aktive samfunnsborgere.

3.3 M7 Gode tjenester for dem som trenger det

En stor del av kommunens tjenestetilbud er helse- og omsorgstjenester innrettet mot voksne og eldre. Dette dekker både forebyggende og rehabiliterende tjenester, samt tilbud innenfor ulike omsorgstjenester, både relatert til fysiske og psykiske helseplager. På disse områdene er det viktig at tilbudet er tilpasset den enkelte bruker, både slik at hver får det de har behov for, og slik at de kommunale tjenestene ikke bidrar til å sykeliggjøre våre innbyggere.

S7.1 Prioritere forebygging i et livsløpsperspektiv

Forebyggende tilbud og tjenester kan gi syke og eldre mulighet til å leve aktive og selvstendige liv også når helsen blir redusert. Dette kan spare samfunnet for store kostnader til behandling og rehabilitering, samtidig som det bidrar til økt livskvalitet for dem som får slike tilbud.

S7.2 Utnytte velferdsteknologi

Velferdsteknologiens plass i omsorgssektoren øker. Slik teknologi har til hensikt å understøtte og forsterke brukernes trygghet og sikkerhet, samt muliggjøre økt mestring, medbestemmelse og livskvalitet. For å oppnå dette er det viktig med tilstrekkelig tilpassing og opplæring slik at teknologien ikke oppleves som fremmedgjørende for brukerne.

S7.3 Tilrettelegge for godt samarbeid med familier og pårørende

Pårørende og helsepersonell har et felles ønske, nemlig å sikre et best mulig liv for brukeren. Samarbeid med familier og pårørende bidrar til bedre kvalitet på tjenesten fordi disse har kunnskap som er av betydning for behandlingen/rehabiliteringen til den som er syk. Ved å inkludere familie og nettverk, kan helsepersonell også bidra til å styrke relasjoner, og motvirke ensomhet og isolasjon hos brukeren.

S7.4 Planlegge for framtidens rett og bærekraftige tjenester

Med økt andel eldre i befolkningen, er det behov for en omlegging av helse- og omsorgstjenestene i kommunene. Kunnskapen på området utvikles kontinuerlig, og det er viktig at praksisen i Gjerdrum fortsetter å være kunnskapsbasert, og at vi klarer å nyttiggjøre oss nye metoder og verktøy i disse tjenestene.

Kommunale tjenester

M5
Felles innsats til
innbyggernes beste

M6
En god start i livet

M7
Gode tjenester for dem
som trenger det

S5.1 Vektlegge tverrfaglig
samhandling og
tjenesteinnovasjon

S5.2 Avklare forventninger
overfor innbyggere,
frivillighet og næringsliv

S5.3 Styrke samarbeidet
med frivilligheten og
næringslivet

S6.1 Prioritere tidlig innsats
og forebygging

S6.2 Gi gode forutsetninger
for læring gjennom lek og
trivsel

S6.3 Utnytte teknologiske
løsninger for velferd, læring
og kommunikasjon.

S6.4 Styrke barns
medvirkning og deltakelse

S7.1 Prioritere forebygging i
et livsløpsperspektiv

S7.2 Utnytte
velferdsteknologi

S7.3 Tilrettelegge for godt
samarbeid med familier og
pårørende

S7.4 Planlegge for
framtidsetta og bærekraftige
tjenester

4 Organisasjon

Kommuneorganisasjonen er bærebjelken i tilbudet og tjenestene som ytes til innbyggere, næringsliv og frivillighet. For at de ansatte skal kunne yte sitt beste overfor kommunens innbyggere og brukere, er de avhengige av et godt grunnlag med forutsigbare rammer og støttende ledelse og verktøy. Slik kan vi bygge en organisasjonskultur som er basert på tillit, gode relasjoner og lyst til å hjelpe hverandre til å gjøre arbeidshverdagen og arbeidsoppgavene best mulig.

4.1 M8 Gjerdrum har bærekraftig kommuneøkonomi

En bærekraftig kommuneøkonomi betyr forutsigbare driftsrammer, bærekraftig gjeldsgrad og kostnadseffektiv tjenesteproduksjon, og er en premiss for å kunne drive Gjerdrum kommune på en god måte både på kort og lang sikt. En bærekraftig kommuneøkonomi innebærer både et driftsnivå som sikrer handlefrihet og et forsvarlig nivå på investeringer.

S8.1 Gjøre klare prioriteringer

I likhet med flertallet av kommunene i Norge, opplever Gjerdrum at viljen og ønskene til å gjøre investeringer og gode tiltak er større enn de økonomiske rammene kan bære. Det er derfor sentralt at kommunens ledelse, både politisk og administrativt, gjør tydelige prioriteringer, slik at organisasjonen kan fokusere innsatsen rundt de prioriterte oppgavene.

S8.2 Sikre bærekraftig investeringsnivå

Lysten til å gjennomføre store investeringer for å utvikle kommunen er tydelig både politisk og administrativt. Det er likevel viktig å sørge for at investeringene holdes på et bærekraftig nivå, slik at ikke utgifter til å dekke lånekostnader spiser for mye av kommunens driftsbudsjett.

S8.3 Arbeide med effektivisering

Effektivisering av det kommunale tjenestetilbudet er et sentralt bidrag inn i å få best mulig utnyttelse av kommunebudsjettet. Det er viktig å understreke at effektiviseringen ikke skal gå utilsiktet på bekostning av kvaliteten i tjenestene.

S8.4 Faktabasert ledelse og styring

Faktabasert ledelse tar utgangspunkt i kjent og dokumentert kunnskap, og utvikler prinsipper for styring og ledelse basert på tilgjengelig kunnskap. Dette kan gjelde både kommuneinterne forhold om områder for potensiell forbedring og generell kunnskap om metoder for mulig effektivisering og forbedring.

4.2 M9 Gjerdrum er en god og attraktiv arbeidsplass

Den viktigste ressursen Gjerdrum kommune har for å nå sine målsetninger, er de ansatte. Å rekruttere og beholde gode ansatte er derfor av avgjørende betydning for at kommunen skal kunne bidra til å få det beste ut av Gjerdrum. Dette innebærer en helhetlig ansattpolitikk som sørger for god rekruttering, og god ivaretagelse av dem som arbeider i kommunen

S9.1 Rekruttere og stimulere til gode fagmiljø

Gode og robuste fagmiljø kan være en utfordring i en liten kommuneorganisasjon, hvor mange medarbeidere sitter alene eller med deler ansvaret for flere områder med et fåtall av kollegaer. På områder hvor det er vanskelig å finne gode fagfeller innad i organisasjonen, kan interkommunalt samarbeid være en mulig løsning. På andre områder vil det være grunnlag for å skape de gode fagmiljøene internt i Gjerdrum kommune, på tvers av eller innad i virksomheter.

S9.2 Vektlegge godt og inkluderende arbeidsmiljø

Et vesentlig premis for at alle skal kunne yte sitt beste i det arbeidet vi gjør i Gjerdrum kommune, er at ansatte opplever trygghet og tillit i arbeidshverdagen. Gjerdrum kommune skal være en arbeidsplass med rom for en sammensetning av ansatte som speiler mangfoldet i samfunnet for øvrig, og med en kultur hvor ansatte tar vare på hverandre.

S9.3 Etablere gode ansattevilkår

Ansattevilkår dreier seg om å skape forutsigbare rammer for arbeidet man gjør og for hva man kan forvente av arbeidsgiver. Tydelige og gode ansattevilkår er med å skape trygghet for de ansatte slik at Gjerdrum oppfattes som en tydeligere og bedre arbeidsgiver.

S9.4 Drive systematisk kompetanseutvikling

Kompetanseutvikling er sentralt både for arbeidsgiver, slik at tjenestene Gjerdrum kommune tilbyr er i tråd med oppdatert kunnskap, men også viktig for den enkelte ansatte, slik at de kan oppleve at stillingen gir muligheter for faglig og personlig utvikling.

4.3 M10 Gjerdrum er en digital kommune

Digitalisering av kommunal sektor er et satsningsområde i Norge. Dette har to aspekter. For det første handler det om å gjøre tjenesteproduksjonen mer effektiv, med oppdaterte digitale verktøy som tilgjengeliggjør informasjon og ressurser. For det andre handler det om å gjøre kommunen tilgjengelig for våre innbyggere gjennom oppdaterte plattformer og verktøy.

S10.1 Ruste kommunen til å utnytte ny teknologi innenfor alle tjenesteområder

Den teknologiske utviklingen på mange områder innenfor kommunale tjenester og tilbud er svært sterk, og vi har et stort potensial i å utnytte denne utviklingen til beste for ansatte og innbyggere i kommunen. Det er viktig at organisasjonen og de ansatte oppdaterer på den teknologiske utviklingen og har god forståelse av hvordan ta i bruk ny teknologi og digitalisering.

S10.2 Delta aktivt i digitaliserings- og teknologiprosjekter

Gjennom kunnskapsmiljøer og interkommunalt samarbeid har Gjerdrum mange muligheter til å delta i digitaliserings- og teknologiprosjekter. Det er viktig å utnytte dette for å komme i posisjon på disse områdene, og muliggjøre at Gjerdrum kan stille i frontposisjon innen enkelte teknologiske løsninger. Dette kan bidra til positiv omdømme for kommunen.

S10.3 Realisere fordeler med ny teknologi

God utnyttelse av ny teknologi krever også at vi investerer ressurser i å bygge kompetanse om mulighetene som ligger i teknologien og i bruken av verktøyene. For å bli en god digital kommune er det viktig at Gjerdrum prioriterer ressurser for å realisere disse fordelene en best mulig måte.

S10.4 Sikre oppdaterte digitale kommunikasjonsplattformer

Digitale kommunikasjonsplattformer er et viktig verktøy både for kommunikasjon på tvers av virksomheter internt i organisasjonen, og for kommunikasjon med innbyggere og næringsliv i kommunen. Oppdaterte plattformer sikrer at informasjonen er lett tilgjengelig for alle som er interesserte og involverte i en sak.

Organisasjon

M8
Gjerdrum har
bærekraftig kommune-
økonomi

- S8.1 Gjøre klare prioriteringer
- S8.2 Sikre bærekraftig investeringsnivå
- S8.3 Arbeide med effektivisering
- S8.4 Faktabasert ledelse og styring

M9
Gjerdrum er en god og
attraktiv arbeidsplass

- S9.1 Rekruttere og stimulere til gode fagmiljø
- S9.2 Vektlegge godt og inkluderende arbeidsmiljø
- S9.3 Etablere gode ansattevilkår
- S9.4 Drive systematisk kompetanseutvikling

M10
Gjerdrum er en digital
kommune

- S10.1 Ruste kommunen til å utnytte ny teknologi innenfor alle tjenesteområder
- S10.2 Delta aktivt i digitaliserings- og teknologiprosjekter
- S10.3 Realisere fordeler med ny teknologi
- S10.4 Sikre oppdaterte digitale kommunikasjonsplattformer